

našeho práva okamžikem zápisu společnosti do rejstříku, podle slovenského však až vyhlášením zápisu. Úmluva pozdějšího započetí, než v těchto okamžicích, jest podle obou práv bezúčinná.

c) Různé právní účinky, spojené se zápisem a vyhlášením změny firmy, přeložení sídla společnosti, zániku zastupovacího oprávnění, vystoupení a vyloučení jednotlivého společníka, zrušení společnosti, ustanovení a odvolání likvidátorů, plynou z úvah o principu publicity rejstříkových zápisů v odst. II. B, č. 9.

Kromě toho dlužno upozorniti ještě na tyto další různosti:

d) Právní poměr jednotlivých společníků ke společnosti:

α) Zákonná úroková míra, dle níž dlužno zúrokovati vklady jednotlivých společníků (ovšem ale též zálohy jimi vybrané) činí u nás podle článku 106. čtyři, podle slovenského § 84. a 281., odst. 2. šest %.

β) Odměna (přiměřená, po případě soudem stanovená) přísluší podle slovenského práva (§ 71., odst. 2. a § 84. slov. obch. zák.) společníkům, jichž společenský vklad záleží pouze v pracovní činnosti pro společnost. Podobného ustanovení náš čl. 93. nezná. Vypacení této odměny za uplynulý právě rok může takový společník žádati bez souhlasu ostatních společníků, tedy bezpodmínečně, třeba by se tím zmenšily společenské vklady ostatních společníků (§ 86. slov. obch. zák.: čl. 108. našeho obch. zák.).

γ) Zisk vybývá podle slovenského práva teprve tehdy, když nejen že jsou, jako u nás, zúročeny vklady jednotlivých společníků, nýbrž i odečtena právě uvedená odměna (§ 84. slov.: čl. 106. našeho obch. zák.).

δ) Ztrátu společnosti mohou zavinit, po případě zvětšiti, nejen, jako u nás, úroky z vkladů společenských, nýbrž i odměna společníků, věnujících společnosti pouze práci (§ 84. slov.: čl. 106. našeho obch. zák.).

e) Zákonný zákaz soutěže. Překročil-li jednotlivý společník tento zákaz, může společnost podle našeho práva alternativně, podle slovenského však kumulativně vstoupiti do smlouvy a žádati náhradu škody. Kromě toho má podle obou práv kumulativní nárok na zrušení společenské smlouvy (čl. 97. našeho: § 75. slov. obch. zák.).

e) Nároky soukromého věřitele jednotlivého společníka za trvání společnosti jsou podle slovenského práva o to větší, že mu přísluší též nárok na odměnu příslušející dotčenému společníku (čl. 119. našeho: §§ 95. a 84. slov. obch. zák.).

f) Zrušení společnosti. Důvodů zrušovacích zná slovenské právo (§ 98.) o dva více než naše právo (čl. 123.), totiž osm proti našim šesti. První z nich uvedený v § 98. pod č. 5. slov. obch. zák. (soudní rozhodnutí) odpovídá celkem našemu čl. 125., řeše pouze u nás spornou otázkou, má-li soudcovský výrok účinek konstitutivní či deklaratorní, v tom směru, že má účinek konstitutivní. Druhý z nich, uvedený v § 98. pod č. 7. (splnění podmínky, od níž bylo učiněno závislým zrušení společnosti) je podle našeho mínění zahrnut v čl. 123., č. 4., totiž ve vzájemné úmluvě. (Pokračování).

Za Čeňkem Feyerfeilem.

Z řad českého notářstva odešel na věčnost jeden z nejpovolnějších zástupců jeho, nestor nejen věkem, ale také kladnou hodnotou životního díla a váhou úctyhodné osobnosti. Po dlouhou dobu svého působení — byl notářem od roku 1874 — Čeňk Feyerfeil byl zářivým příkladem, jak činnost praktického právníka, který chápe ethickou stránku svého poslání, může býti tvůrčí silou ku prospěchu veškerenstva.

Již v prvním působišti svém — v Polici nad Met. — kdež záhy postaven byl v čelo okresní samosprávy — pracoval s úsilovnou snahou k tomu, aby zlepšena byla životní úroveň těžce strádajícího obyvatelstva, živícího se nuzně tkalcovstvím. Jeho neúnavná organizační činnost dospěla v tomto směru krásných výsledků, jež v tehdejší době budily zaslouženou pozornost. Také v druhém svém působišti v Rakovníce rozvinul bohatou činnost národohospodářskou a kulturní, jež zůstává trvalé stopy v celé řadě účelných institucí jím založených.

Feyerfeil byl individualitou, která slučovala ve vzácném souladu dvě vlastnosti, jež zřídka objevují se pospolu. Svým sklonem ku vnitřnímu soustředění byl vlastně spíše kontemplativní a rozumující, při tom však měl neobyčejnou schopnost praktického nazírání na soudobý život, jehož potřeby bystře postřehoval. Ujal-li se určité myšlenky, dovedl s obdivuhodnou jistotou a houževnatostí raziti cestu k praktickému uskutečnění.

Láska a oddanost jeho náležela vedle české autonomie, o níž získal si uznávaných zásluh, — povolání notářskému. Byl náš každým atomem svého intelektu a každým úderem svého srdce plného nadšení. Byl z těch, kdož v povolání, jež si zvolili, a ve stavu, k němuž se hlásí, hledají především to, co jest nemateriální, a milují to, co jest v něm ušlechtilého a povznášejícího. Tímto směrem nesla se vynikající stavovská práce zvěcnělého vždy za velikým cílem. Službě notářské idey oddán byl s radostnou, nikdy neumdlévající pohotovostí, jeho literární práce, jeho početné a obsažné referáty byly hluboce založeny a vynikaly vzornou formou. Byl nevyčerpatelným v podnětech a důmyslným osnovatelem stavovských akcí. V ušlechtilém zápolení, ježrazilo cestu vážným snahám stavovským, Feyerfeil stál v první řadě.

Celé působení Feyerfeilovo bylo ozářeno charakterem vzácné ryzosti. V jeho pojetí přátelství tkvělo cosi antičkého: zval-li koho přítelem, tomu byl věrným a oddaným konsortem života v dobách slunných i ponurých. Není nikoho z jeho přátel, kdo by sobě bolestně neuvedomil: »Multis ille flebilis occidit, nulli flebilius quam mihi«.

Stav notářský truchlí nad čerstvým rovem, na který klade imortelu vroucího vzpomínání. Dr. Batěk.

Úleva soudcům.

Napsal notář Dr. Fr. Zlámal.

(Odpověď na noticku »Úleva soudcům« v čísle 6. v S. listech.)

V čísle 5. (Soudcovských Listů) naléhal pan soudce J. Valeček, za příčinou úlevy soudcům, mezi jiným, aby vydáno bylo ihned vládní nařízení, kterým by se projednávání veškerých pozůstalostí odevzdalo notářům, kteří rozmnožením svého personálu by se novému stavu snadno přizpůsobili.